

Pikovaia Dama (La Dama de Picas)

(Piotr Ilitx Txaikovski)

On passa l'acció

A Sant Petersburg, a Rússia, a final del segle XVIII.

Personatges principals

Hermann	militar obsedit pel joc
Lisa	dama noble, amant de Hermann
Comte Tomski	amic de Hermann
La comtessa	àvia de Lisa
Príncep Ieletsky	promès de Lisa
Polina	amiga de Lisa
Txekalinski	amic de Hermann
Surin	amic de Hermann

Acte primer

En un jardí, mentre uns nens juguen als soldats, acompanyats per les mainaderes, els oficials Surin i Txekalinski comenten l'afició malaltissa del seu amic Hermann pel joc.

Tot i que mai s'atreveix a jugar a cartes, s'està assegut 12 hores davant la taula de joc sense dir res. Surin explica que el persegueix un malefici.

Arriben l'oficial Hermann i el seu amic, el comte Tomski. Surin i Txekalinski se'n van.

Hermann confessa al comte que està enamorat d'una jove, de qui no sap ni tan sols el nom. Viu turmentat perquè si li declara el seu amor i és rebutjat, perdrà tota esperança i no li quedarà altra alternativa que morir. Tomski anima el seu amic en va.

Arriben diversos ciutadans passejant, feliços de poder gaudir d'un matí de maig tan assolellat.

Arriba el príncep Ieletski que anuncia a Txekalinski i a Surin que està promès a una jove amb qui es casarà aviat. Hermann maleeix el dia en què tothom sembla feliç menys ell.

En aquell moment apareix l'anciana comtessa
acompanyada de Lisa, la seva jove neta.
Ella és la promesa de Ieletski i també la jove
de qui Hermann està enamorat. Ell queda trasbalsat.

Les dues dames mostren el seu neguit en trobar-se
davant Hermann, un jove misteriós de mirada malèfica
a qui han vist en més d'una ocasió, com si les perseguís.

Ieletski i Tomski constaten l'estranyesa i el neguit
de les dues dones, i senten com si fos un mal presagi.

Tomski felicita la comtessa pel casament imminent de Lisa
i l'anciana li pregunta qui és Hermann.
Tomski li diu que és amic seu.

En un apart, Hermann s'assabenta pel seu amic
que la comtessa és una antiga jugadora a qui anomenaven
la Dama de Piques. Quan era jove i bella, un admirador,
a canvi d'una nit d'amor, li va explicar el secret
per guanyar sempre, amb tres cartes.
Així ella va poder recuperar tota la seva fortuna,
que havia perdut la nit anterior.

Més tard va revelar el secret dues vegades:
la primera al seu marit i després a un jove cavaller.
En aquesta ocasió se li va aparèixer un espectre
que la va advertir: "moriràs el dia que algú,
mogut per un amor desesperat,
vulgui obligar-te a revelar quines són les tres cartes".

Hermann, impressionat,
vol conèixer el secret per guanyar una fortuna
i jura que aconseguirà casar-se amb Lisa.

A l'habitació de Lisa

Lisa, asseguda davant un clavecí, està trista.
És el dia oficial en què Ieletski la demanarà en matrimoni.
L'acompanyen diverses amigues, entre elles Polina,
que canten cançons per alegrar-la.

Quan es queda sola, Lisa plora desconsoladament
perquè no estima prou el príncep.
I també té remordiments per sentir-se atreta per Hermann,
d'aspecte trist i sinistre, però de mirada apassionada.

En aquell moment, Hermann irromp al balcó de Lisa,
que en veure'l vol fugir.
Ell la reté i li diu que ve a acomiadar-se,
abans de declarar-li el seu amor.
La comtessa truca a la porta i Hermann s'amaga rere un tapís.

Quan l'àvia de Lisa ha marxat,
la jove demana a l'oficial que se'n vagi.
Però aviat s'adona que no pot renunciar al seu amor.
Lisa i Hermann s'abracen.

Acte segon

Ball de disfresses al palau d'un alt dignatari.
Txekalinski, Tomski i Surin comenten l'obsessió de Hermann
per conèixer les tres cartes de la comtessa.

El príncep Ieletski apareix al costat de Lisa.
Li confessa que pateix perquè la veu llunyana
i indiferent a la passió que ell sent,
però que està disposat a renunciar al seu amor
a canvi que sempre el consideri el seu amic i confident.

Tothom surt i Hermann arriba llegint una nota de Lisa
en què el cita a la seva habitació.
Obsessionat pels seus pensaments,
el jove creu que les veus de Surin i Tomski,
que tornen al saló, són fantasmes.

Se celebra aleshores una escena pastoral
on s'interpreten tres personatges mitològics:
Dafnis, Cloe i Plutó.

En acabat, Lisa lliura a Hermann
la clau d'una porta secreta del jardí de casa seva.
La jove li diu que vagi l'endemà
a l'habitació de la seva àvia, que no hi serà:
darrere d'un quadre trobarà una porta oculta
que li permetrà arribar fins a la seva habitació.
Però Hermann desitja que la trobada sigui aquella mateixa nit.
Lisa accepta.

Casa de la comtessa

Hermann entra a l'habitació de la comtessa
i, en sentir passes, s'amaga.
Des de darrere de les cortines sent la vella
evocant la seva joventut i els seus èxits a la cort francesa
de Lluís XV, abans d'endormiscar-se.

Hermann la desvetlla amenaçant-la amb una pistola:
vol saber quines són les tres cartes
que el faran guanyar en el joc.
L'anciana, després de l'ensurt, mor d'un atac de cor.
En sentir els crits de Hermann, Lisa entra a l'habitació
i s'adona que ell estava més interessat
en el secret de la comtessa que no pas en el seu amor.
Enfurismada, Lisa fa fora Hermann.

Acte tercer

A la seva habitació, Hermann llegeix la nota
que li ha escrit Lisa, perdonant-lo per la mort de la comtessa
i citant-lo aquell mateix vespre al moll.

Un cor fúnebre evoca l'enterrament de la difunta
i l'espectre de la comtessa s'apareix a Hermann.
Abans de revelar-li les cartes secretes: el tres, el set i l'as,
li demana que es casi amb Lisa.
Després desapareix.

És de nit. A la vora d'un canal proper al moll,
Lisa arriba per retrobar-se amb Hermann.
Aquest expressa la seva alegria per retrobar-la,
però l'entusiasme desapareix i dona pas al desig
d'anar a jugar a les cartes i guanyar molts diners.

Lisa lluita per impedir que l'oficial marxi,
però Hermann la rebutja.
Desesperada, Lisa corre cap al canal
i es llança a les aigües glaçades.

En el casino

Ieletski fa saber a Tomski
que ha trencat el seu compromís amb Lisa.
Txekalinski, Tomski i altres jugadors
canten cançons alegres quan arriba Hermann,
disposat a jugar amb Txekalinski.
L'oficial guanya dues vegades, amb el tres i amb el set.

Ningú més no vol jugar amb ell,
fins que el príncep Ieletski accepta fer-ho.
Hermann creu que ha guanyat amb la tercera carta,
que no destapa, convençut que és un as.

En girar-la, Hermann s'adona que és la dama de piques.
Aleshores creu veure el fantasma de la comtessa
i, en ple deliri, es dispara un tret.
Abans de morir, Hermann demana perdó al príncep i a Lisa.

Els textos de Lectura Fàcil segueixen
les directrius internacionals de l'IFLA
(International Federation of Library Associations
and Institutions) quant al llenguatge, el contingut
i la forma, a fi que tothom els pugui entendre.
L'Associació Lectura Fàcil ha fet aquesta versió en Lectura Fàcil.